

OBSAH

ÚVOD: SNAHA VYNÁŠET ZE SVÉHO POKLADU STARÉ I NOVÉ /11

1. Poslední svorník rozsáhlé klenby /12
2. Kreaturalita jako nejhlubší zřídlo a kritérium každé teologie stvoření /14
3. Stvoření a stvořenost jsou dva vztahy plus velkodušná darovanost /18
4. Tematické rozvržení této monografie /23

1. TEOLOGIE STVOŘENÍ: ČESKÁ KATOLICKÁ TEOLOGIE A DNEŠNÍ SITUACE NA MEZINÁRODNÍ SCÉNĚ /27

- 1.1 Nejvýznamnější díla českých katolických autorů v oblasti teologie stvoření /30
- 1.2 Pozoruhodné tituly relevantní pro teologii stvoření přeložené do češtiny /36
- 1.3 Dílčí hodnocení /38

2. OTEC, SYN A DUCH SVATÝ JAKO NUTNÝ PŘEDPOKLAD STVOŘENÍ /41

- 2.1 Magisterium: stvoření je společným dílem Otce, Syna a Ducha svatého /44
- 2.2 Biblická a zejména novozákonní východiska tajemství stvořitelské Trojice /49
- 2.3 Otec tvoří skrze a podle Syna v Duchu darovanosti /59
 - 2.3.1 Analogie entis a Otec, Syn a Duch svatý jako „nadosoby“ /61
 - 2.3.2 Hypoteticky jednoosobový Bůh stvořitel nedává z filosofického hlediska smysl /67
 - 2.3.3 Starozákonní Bůh stvořitel je Bůh Otec, ovšem nikdy bez vztahu k Synu a Duchu svatému /72
 - 2.3.4 Rozvinutí aplikace schématu č. 1 nejen na teologii stvoření /86
- 2.4 Dílčí hodnocení a výhled /100

3. STVOŘENÍ Z NIČEHO, STVOŘITELOVA SVOBODA JAKO ZÁKLAD NAŠÍ SVOBODY A DŮSTOJNOSTI /101

- 3.1 Teologie stvoření: naše křesťanská identita a dialog s judaismem a islámem /102
- 3.2 Základní pravdy křesťanské víry implikují *creatio ex nihilo* /105
- 3.3 Potíže i úžas spjaté s mysteriózním prvním i ustavičným *creatio ex nihilo* /113

- 3.4 Svoboda Stvořitele, naše dramatická svoboda, kreaturální optimismus, pesimismus a realismus /122
- 3.5 Byl by bez stvoření Bůh Bohem někoho? Je jeho svoboda vzhledem ke stvoření a zároveň důsledně věrná sobě opravdová? /132
- 3.6 Svobodné a láskyplné *creatio ex nihilo* v Písmu, u církevních otců a magisteria /135
- 3.7 *Creatio ex nihilo* a velký třesk? /145
- 3.8 Dílčí hodnocení /147

4. USTAVIČNÉ STVOŘENÍ: KOMPETENCE STVOŘITELE A STVOŘENÝCH ČINITELŮ, JEHO PROZŘETELNOST A TÍŽIVÉ MYSTÉRIUM ZLA /148

- 4.1 Stvořitelské působení Otce, Syna a Ducha svatého ve tvorech (*concursus divinus*) jako zdroj vděčnosti a pozitivního myšlení /148
- 4.2 Boží prozřetelnost jako pramen důvěry, odvahy, naděje, moudrosti /166
- 4.3 Zapeklitý otazník dramatu zla /176
- 4.4 Dílčí hodnocení /195

5. ČLOVĚK JAKO VRCHOL DÍLA STVOŘENÍ /197

- 5.1 Ochrana života a jeho prostředí na základě trinitárně zakotveného dialogického antropocentrismu /198
- 5.2 Teologie stvoření tváří v tvář evolucionismu /213
- 5.3 Člověk jako Boží obraz a osoba je plně tělem i duší, duchem /226
 - 5.3.1 Existence lidské duše /229
 - 5.3.2 Nedualistické vnímání lidské bytosti jako duše a těla v Bibli a v křesťanství /233
 - 5.3.3 Původ lidské duše: preexistencialismus, emanacionismus, traducianismus a kreacionismus /242
 - 5.3.4 Kreacionismus z hlediska trinitárního chápání lidské osoby jako Božího obrazu a podoby /244
 - 5.3.5 Problematika evolučního vzniku-stvoření člověka ve světle křesťanské nauky o lidské duši /248
 - 5.3.6 Nepřijatelná verze trichotomismu a plná oprávněnost trojvrstevného pojmání lidské bytosti /251
- 5.4 Základní teze k problematice prvotního hříchu a jeho univerzálních důsledků /252
 - 5.4.1 Prvotní hřích /253
 - 5.4.2 Problematika dědičné viny v dějinách křesťanství /264
 - 5.4.3 Kritická reflexe nad tajemstvím dědičné viny, *dona supernaturalia a dona praeternaturalia* /279
- 5.5 Dílčí hodnocení /288

6. NEJAKTUÁLNĚJŠÍ KAPITOLA ANGELOLOGIE: PROBLEMATIKA ĎÁBLA A JEHO MIMOŘÁDNÉHO PŮSOBENÍ /290

- 6.1 Démonologie z hlediska analogie víry a její lokalizace v členění jednotlivých traktátů systematické teologie /296
- 6.2 Proměny představy o Ďáblu v Bibli a jejich souvislosti s obrazem Boha. Paradoxalita Ďáblový existence a jeho neosobní osobovost bez tváře /299
- 6.3 Nutnost rozlišování: teologie v pravém slova smyslu a popularizační literatura /309
- 6.4 Podněty k problematice vyhodnocování příznaků posedlosti /316
- 6.5 Nesamozřejmá hodnota pravého dobra prožívaná na pozadí zkušenosti s jeho negací /324
- 6.6 Dílčí hodnocení /326

ZÁVĚR: SPOLEČNÝ JMENOVATEL TROJIČNÍ TEOLOGIE STVOŘENÍ - SVOBODA A DŮSTOJNOST BOŽÍHO OBRAZU! /328

Zkratky /335

Bibliografie /336

Summary /354